

Երկրորդական
 օրհույոգրույ

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྩམས།

མི་ཁྱོད་མི་རིགས་དཔེ་སྐད་ཁང་།

བོད་རྒྱ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བཅུས་

བཞད་པ།

དམ་དཔེ་བསམ་གཏན་གྱིས་བཅུམས།

མི་ཁྱོན་མི་རིགས་དང་སྐྱོན་ཁང་།

ཐོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་བཞད་པ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱིས་བཅུམས།

མི་ཁྱོན་མི་རྣམས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གིས་བསྟུན།

མི་ཁྱོན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཆ་ཁང་གིས་བཟུམ།

མི་ཁྱོན་ཞིན་ཏུ་པར་འདེབས་བཅོ་གྲུས་དཔར།

དཔེ་རྟགས། M 11140 . 13 དཔེ་རིན་མོར་0.25

责任编辑：更 登
封面设计：李德清

藏族文化发展简史

(藏文版)

四川民族出版社出版

(成都盐道街三号)

四川省新华书店发行

四川新华印刷厂印刷

开本787×1092毫米1/32

印张2.75

1982年8月第一版

1982年8月第一次印刷

印数：1—28,400册

书号：M11140·13

定价：0.25元

དཀར་ཆག

བསྟན་པ་སྤྱི་དང་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོད་དུ་རིག་གནས་དར་

ཚུལ།..... (1)

བསྟན་པ་གྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོད་དུ་རིག་གནས་དར་

ཚུལ། (41)

ཐོད་གྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ། (73)

སྤྱི་ཡུལ་དུ་ཐོད་གྱི་རིག་གནས་དར་ཚུལ། (76)

མད་བྱང་ཐུགས་བསྐྱེད་མཚེ་ལས་ལེགས་འཇུངས་ཤིང་། །

ལྷང་རྟགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མང་རབ་དུ་སྤྱངས། །

སྒྲ་བཞིའི་བང་རིམ་མཚེག་དུ་མངས་པ་ཡི། །

བཤེས་གཉིན་ལྷན་པོ་རྟག་དུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

སྒྲན་བྱན་མཁས་པའི་བྲིན་ལས་རྒྱབས་ཀྱི་སྤང་། །

སྒྲན་མངས་བྲིས་པ་སྒྲག་པའི་གྱུར་གྱུར་མད། །

དོན་ལྷན་གཟིགས་པ་ནི་བའི་སྤྱུས་བྱ་དག །

དགའ་བས་ལག་པད་སྒྲིང་གའི་རས་སུ་བྱུམ། །

དེ་ལྟའི་བྱང་བ་ཐུགས་རྒྱུ་མིང་བྱའི་སྒྲ། །

གན་པོ་སྒྲ་བ་སངས་པའི་ཐོགས་སུ་སྤྱན། །

སྒྲལ་མཉམ་ཁྱོད་ཀྱང་ན་བ་ཅུང་གཏོད་ལ། །

དགའ་བའི་འཇུག་ཞལ་ཅུང་ཟད་སྒྲན་ཅིག་ཡང་། །

དེ་ལ་འདིར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དར་ཅུལ་བཤད་པ་ལ། །

བཏུན་པ་ལྷ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་ཏུ་

རིག་གནས་དར་ཚུལ།

བོད་མིའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་བོའི་ཐོག་མ་གཉེན་གྱི་བཅན་པོ་ཡིན་པ་
ལ། དེ་ནས་སུ་གྱི་བཅན་པོ། དེང་གི་བཅན་པོ། མོ་གྱི་བཅན་
པོ། (སྐ་ཁྱིའང་ཟེར།) མེ་གྱི་བཅན་པོ། གདགས་གྱི་བཅན་པོ།
སྤྲིང་གྱི་བཅན་པོ་སྟེ་གནས་གྱི་གྱི་བཏུན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་དག་གི་དུས་
སུ་རིག་གནས་སྐབས་དར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མ་མཐོང་། དེ་ནས་གྱི་གྲུམ་
བཅན་པོ། རྒྱལ་བོ་འདིས་སྟོན་པོ་དང་འཕྲུལ་པའི་དུས་སུ་ཁྲབ་སྟངས་
པས་ཁྲབ་སྟུང་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་སུ་དེ་གྲུང་རྒྱལ། དེའི་
སྟོན་པོ་རུ་ལས་སྟེན་ནི་འཕྲུལ་སྟོན་མཛངས་པའི་མི་བཏུན་གྱི་ཐོག་མ་
ཡིན་ལ། རྒྱལ་སྟོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཐོང་གསོལ་བཟོ་བ་དང་ཞིང་
ལ་རྒྱ་འདྲེན་པ་སྐབས་ཞིང་ལས་དར་པའི་འགོ་རྒྱུགས་པ་དང་། གསེར་
དུལ་ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་གཏོར་ཁ་ཕྱད་དེ་བཞུ་ལེན་སྐབས་བཟོ་ལས་
ཅུང་དར་བ་དང་། རྒྱ་ལ་ཟམ་འཕྲུགས་པ་སྐབས་འབྲིམ་འབྲུལ་གྱི་ལས་
སྐབས་ལའང་ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཅམ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་འདིའི་དུས་པོན་
སྤྱང་རྟེན་གསུམ་བྱུང་བ་རིག་གནས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བཙི། བོན་ནི་དགེ་

ཡུལ་པ་ལྟ་མཚན་འདྲི་འདུལ་མ་ཅིས་སྐྱབས་དང་། ཡུལ་ནི། ར་ལངས་
གསེར་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དང་། མ་སང་ཡུལ་དང་། མཆིལ་བའི་ཡུལ་
སྐྱབས་ཉན་བཤད་དང་། རྒྱུ་ནི་ཁིད་འཛག་པ་ཏྱེ། དབེར་ན།
ཐེམ་གཉེར་ལ་བ་ཆེ། (ཡུལ་) ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ནས་ཨ་ཤོ་ལེགས། འདིའི་སྒོ་ན་པོ་ལྟ་བུ་མགོ་དཀར་ནི།
 འཕྲུལ་སྒོ་ན་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་གཉིས་པ་ཡིན། ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བཅིས།
 འཕྲོག་ལ་ཐུར་ཅིས་བྱས། བླ་ཆུ་མདའ་ཏུ་བྲངས་ཏེ་མདའ་ཞིང་ཆུ་མ་
 རྒྱ་ཆེར་བཟོས། ཨ་ཤོ་ལེགས། དེ་ནས་དེ་ཤོ་ལེགས། ཐི་ཤོ་
 ལེགས། བྱ་ཏུ་ལེགས། འཕྲོང་ཞི་ལེགས། ཨ་ཤོ་ལེགས་ཏེ་སའི་
 ལེགས་དུག་དང་། དེ་ནས་ཟ་ནམ་ཟིན་ལྟེ། ལྟེ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་
 བཅན། སེ་སྒྲུལ་ནམ་ལྟེ། སེ་སྒྲུལ་པོ་ལྟེ། ལྟེ་སྒྲུལ་ནམ། ལྟེ་
 སྒྲུལ་པོ། ལྟེ་རྒྱལ་པོ། ལྟེ་རྒྱུན་བཅན་ཏེ་ལྟེ་བརྒྱུད་དང་། དེ་ནས་
 རྒྱལ་ཏེ་རི་ཁོང་བཅན། ཁྱི་བཅན་ནམ། ཁྱི་སྒྲ་དཔུང་བཅན། ཁྱི་
 མོག་རྩེ་བཅན་ཏེ་འོག་གི་བཅན་བཞི། དེ་ནས་ལྟ་ཐོ་ཐོ་རི་ཡིན་ལ།
 འདིའི་དུས། སྤང་སྒྲོང་ཕྱག་རྒྱ་བ་དང་། མདོ་ཕྱེ་བ་མ་རྟོག་གི་
 རྒྱགས་བམ་འཕྲོར་ཡང་དོན་མ་གོ་བར་གཉན་པོ་གསང་བ་ཞེས་མིང་.....
 བདགས་ནས་ཕྱག་མཆོད་བྱས།

ཡང་རྒྱལ་ཁོ་འདིའི་དུས། འཕགས་པའ་གྱི་ཆུན་པ་ཆུན་གྲགས་

སྒྲིབ་ཏུ་ཆེ་བ་སྒྲིབ་པ་བྲམ་ཟེ་རྒྱུན་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་མཁུ་། རྒྱལ་པོ་
 ར་ཆེན་པོའི་བྱ་བའི་བྱི་དགའ་བྱེད་དང་། བྲམ་ཟེ་དྲིལ་བཙོ་མའི་བྱ་མ་
 བའི་ལྷ་དགའ་མཛེས་གཉིས་པོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་དེ་གས་དབུད་སྒྲིབ་གྱི་རིག་
 པ་སྤེལ་བས། སྒྲིབ་བྲགས་རྒྱས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་མོ་རིས་གསལ་ནས།
 མོ་བྲང་ཡུམ་བུ་མ་སྒྲིབ་དུ་སྒྲིབ་དངས། བསྒྲིབ་བཀྲར་ཡུན་སྒྲིབ་ཆོགས་
 པ་བྱས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་མ་ལྷ་ལུ་ཡུམ་ཡིད་གྱི་རྩལ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲིབ་
 པ་བའི་བྱི་དགའ་བྱེད་ལ་ཡུམ་དུ་ཡུལ། ལྷ་ལུ་ཡུམ་ཡིད་གྱི་རྩལ་ཆ་ལ་སྒྲིབ་
 པ་དུང་གི་མོར་ཅོག་ཅན་འབྲུངས། སྒྲིབ་པ་མཁས་པར་གྱུར། སྒྲིབ་
 པ་བའི་བྱི་དགའ་བྱེད་དང་། བའི་ལྷ་དགའ་མཛེས་གཉིས་གྱིས། རིག་
 པ་རྩའི་མདྲ། འཆ་བ་ཟས་གྱི་མདྲ། སྒྱུར་བ་སྒྲིབ་གྱི་མདྲ། གདར་
 རྒྱག་དབུད་གྱི་མདྲ། མ་ཆས་བཙོའི་མདྲ་རྣམས་དང་། གཞུན་ཡང་
 ཅ་འབྲེལ་འབྲེལ་བཤད་ཁོག་དབུག ས་དབུད་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་
 གནང་སྟེ། གས་རིག་དར་བར་མཛད་ནས་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་གར་དུ་སྤྱིར་བཞུད།
 སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས། རྒྱ་གར་ཤར་རྒྱལ། རྒྱ་ནག ལི་ཡུལ།
 བལ་ཡུལ་རྣམས་སུ་མེབས་པའི་རྗེས་སུ། པོད་ཡུལ་དུ་མེབས་པར་གཡུ་
 མོག་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས་པས། ཁོང་གཉིས་གྱིས་སྒྲིབ་ཡིག་མང་པོ་
 ཞིག་མཁྱེན་པ་འདྲ་ལ། དེ་དུས་པོད་རང་གི་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་སྤྱོད་མེད་
 གཤེས། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེ་དང་། ཡིག་རིགས་གཞན་གྱི་སྟེང་

ནས་ཀྱང་གསེང་གི་སྤྱོད་པ་ཡིན་འདྲ་ག་གོ།

དེ་ནས་ཁྱི་གཉན་གཟུངས་བཅན། སྐྱེན་པ་དྲུང་གི་ཐོར་ཅག་
ཅན་ཀྱལ་པོ་འདིའི་ཡང་ཁྱ་སྐྱེན་པ་མཛད་དེ་གསེང་གི་སྤྱོད་པ་འཛིན་སྤྱོད་
གནང་། དེ་ནས་འབྲང་གཉན་ལྟུང་། ཀྱལ་པོ་འདིའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་
ཁྱ་སྐྱེན་ནི། དྲུང་གི་ཐོར་ཅག་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོར་ཅག་མཛད། དེ་
ནས་སྤྱོད་ཀྱི་གཉན་གཟུངས་། འདི་ཅུང་དྲུས་དཔུས་ཤིང་ཡིན་ལ།
མིང་ལ་དཀོན་པ་བྱ་བེར། སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་འདི་ཞེས་པའི་
ཁམས་ཀྱལ་འདི་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་ཁམས་པ་ཞིག་ཡིད་པ་བོས་ནས།
སྤྱོད་དཔུང་གིས་སྤྱོད་ཤིང་བ་སྤྱོད། མིག་ཤིང་བ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་མའི་
རི་ལ་རི་དྲུགས་གཉན་ཡིད་པ་གཟུངས་པས། སྤྱོད་ཀྱི་གཉན་གཟུངས་
སྤྱོད་གས། དེ་ནས་ཀྱལ་སར་འཁོད་དྲུས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མཛད་མཛད་
གི་ཕྱོག་སྤྱོད་ཀྱི་རབ་གསལ་ཁྱ་སྤྱོད་པ་མཛད། འདི་དྲུས་ཁྱི་དོར་སྤྱོད་
གི་ཕྱོག་སྤྱོད་ཕྱོག་ཏེ་བྱེད་སྤྱོད་པའོ། འབྲུ་མར་འཛལ་བྱེད་བཅོས།
ལས་སྤྱོད་དང་ཆོད་བྱེད་སྤྱོད་དང་ཀྱལ་བྱེད་། སྤྱོད་འདི་ནི་མཛད་སྤྱོད་
མི་བདུན་གྱི་གསུམ་པ་ཡིན། དེ་ནས་གནམ་རི་སྤྱོད་པའོ། འདི་དྲུས་
དཔུང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཕྱོག་ཏེ། མི་ཁ་གསུ་ནག་དྲུ་
མངགས་ནས་ཅིས་དང་སྤྱོད་པས། དྲུང་གི་ཕྱོག་གཏེར་ཕྱོག་། སྤྱོད་
ཕྱོག་རབ་གསལ་གྱི་ཕྱོག་སྤྱོད་ཀྱལ་པོ་འདིའི་སྤྱོད་པ་.....

མཛད། སྐུན་ཅིས་ཀྱི་རིག་གནས་དར་བྱས་ཕྱང་ལོ། །

[illegible]

དེ་ནས་བཟུང་ཞི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཅ་བ་པོད་རང་གི་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་
 རྒྱལ་ཡོད་པར་གྱུར་ནས། ཡུལ་ཁམས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་རིག་པའི་
 གནས་དག་པོད་རང་གི་སྐད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་བའི་མགོ་བཅུ་མས་སོ། །

དེ་ནས་ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་སྤང་བཅན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་
བཞེངས་ནས། ལོ་རྒྱུ་བའི་ཐོག་མ་ཐོན་མི་སེམ་ཏྟ་ལ་སྤྱན་དངས་པའི་
ཆས་དང་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་པོད་སྤང་ལ་བསྐྱུར་ཅིག་གསུངས་་་

ཡ་བཞིན། རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཀྱང་ས་ར་དང་། བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀ་ར།
 སྤྲོ་བ་དཔོན་ལི་བྱེན། བལ་པོ་ལི་སྤྲོ་བ་དཔོན་ལྷོ་ལ་མཉུ། ཁ་ཆེ་ལི་སྤྲོ་བ་
 དཔོན་ཏུ་རུ་ཏུ་དང་། ལྷ་རུ་ཏུ། རྒྱ་ནག་གི་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཏུ་ཤང་མ་
 ཏུ་དེ་བ་ཆེ་ནམས་སྤྲོ་བ་དང་ས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོ་བ་ཐོན་མི་སམ་རྟོ་ཏུ་
 དང་། དེ་ལི་མཆན་བྱ་རྟོ་མ་གོ་ཤ ཨ་ལོ་ཀ ཡེ་ཤེས་དཔལ་
 སྤྲོ་བ་ཀྱི་ལོ་ལྷོ་བྱས། དེ་ནམས་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཀྱང་ས་ར་ལི་
 ཡན་བདག་བལ་བཟའ་ཁྱི་བཅུན་གྱིས་བྱས། ལོ་ལྷོ་བ་ཐོན་མིས་བྱས།
 བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀ་ར་ལི་ཡན་བདག་རྒྱལ་བོས་བྱས། ལོ་ལྷོ་བ་རྟོ་མ་གོ་
 ཤས་བྱས། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ལི་ཡན་བདག་རྒྱ་བཟའ་གོང་ཚེས་བྱས།
 ལོ་ལྷོ་བ་ཡང་གོང་ཚེ་ཉིད་དང་ལྷ་ལྷང་རྟོ་ཆེ་དཔལ་གྱིས་བྱས། བལ་
 པོ་དང་ཁ་ཆེ་ལི་ཡན་བདག་བལ་བཟའ་ཁྱི་བཅུན་གྱིས་བྱས། ལོ་ལྷོ་བ་
 ཡང་ཁྱི་བཅུན་ཉིད་དང་ཐོན་མིས་བྱས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་ལི་བཀའ་བཞིན། སྤྲོ་བ་དཔོན་ཀྱང་ས་ར་མངོན་པའི་ལྷེ་
 དང་། ཡ་རོ་ལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྒྲོ་བ་བསྐྱར། བལ་པོ་ལི་སྤྲོ་བ་དཔོན་
 སྤྲོ་བ་ཀྱིས་མདོ་ལྷེ་ལྷེ་དང་། ཡལ་ཆེན་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་
 ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ནམས་བསྐྱར། བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀ་ར་ས་ལྷལ་པའི་ལྷེ་དང་
 ཀྱི་ཡའི་མདོ་རྒྱུད་ནམས་བསྐྱར། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོས་སྤྲོ་བ་དང་དབྱེད་
 ལ་སྤྲོ་བ་པ་བསྐྱར། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ལོ་ལྷོ་ནམས་ལ་གསེར་

དབུལ་གྱི་འབུལ་བ་སྐྱེས་པ་སྟེན་པ་ཀྱང་མད་དུ་བྱང་བ་བྱས་སོ། །

སྟེ་པོ་སྟོ་དམན་བ་ན་མས་ལ་ཡུང་གི་ཆས་གོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་.....
གཟུངས་གྱི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སྟུང་བསྐབས། རིགས་པའི་ཆས་གོ་བར་བྱ་
བའི་བྱིར་ཐེའུ (ཁིད) བསྐབས། ཞང་ཞུང་ཡུལ་ནས་པོན་པོ་ཞང་
ཞུང་ལྟ་སྟེ་སྟུན་དངས་ནས། པོན་པོ་ཨ་བ་ན་མ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སྐབ་དུ་བཅུག་སྟེ། མ་ཅིས། ལྟ་གསལ། འདྲེ་འདུལ་སྐྱེས་
ཀྱང་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །

གཞན་ཡང་པོན་མིས་དཀོན་མཆོག་སྟེན། ཤར་བྱིན་སྟུང་ཕྱག་
བརྒྱ་བ་ཡང་བསྟར་བར་བཤད། གཙུ་པོ་ཕྱགས་ཇེ་ཆེན་པོའི་མདྲ་རྒྱུད་
ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་བསྟར་བ་བཀའ་ཆེམས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་ལྟར་ཡིན་དེ།
1 ཟ་མ་རྟོག་བཞུད་པ། 2 ཕྱག་སྟུང་སྟུན་སྟུང་གི་གཟུངས། 3 པད་
མའི་སྟུང་པོའི་མདྲ། 4 ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་མདྲ། 5 བཅུ་གཅིག་
ཞལ་གྱི་གཟུངས། 6 རོན་ཡོད་ཞགས་པ། 7 རོན་ཞགས་བྱི་མ།
8 པད་མ་མཆོག 9 དབང་བསྟར་འཁོར་ལོ། 10 ཆོ་ག་སྐྱགས་
གྱི་རྒྱུད། 11 ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཟུངས། 12 སྟུང་ཇེ་ཆེན་པོ་
མི་གསོལ་བ། 13 རོད་ཟེར་ན་མ་བཞུད། 14 པད་མ་ཅོད་པའི་
གྱི་རྒྱུད། 15 ཡི་གེ་དུག་པའི་མདྲ། 16 དམ་ཆས་པད་དཀར།
17 ཕུའ་ཏུ་རྒྱུ་ཀའི་མདྲ། 18 རྒྱུང་སྐྱ་ཆོགས་པའི་མདྲ། 19 སྐང་

བ་རྩལ་བའི་མདོ། 20 མཚན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་པ། 21 མཚན་རབ་

ཡོངས་སུ་བཟུན་པའི་མདོ་རྣམས་སོ། །

འདི་དག་ལས། འོད་ཟེར་རྣམ་བཞོད། རྒྱ་ལྷ་ལྷ་ཆོགས།
སྤང་བ་རྩལ་བ། མཚན་རབ་ཡོངས་སུ་བཟུན་པ་རྣམས་དེང་སང་བཀའ་
འགྲུར་ན་མི་སྤང་ལ། གཞན་དོན་ཞལས་ཆོག་ཞིབ་མོ་ལ་ཆོག་སྤྲུགས་
གྱི་རྒྱད། ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་འགྲུར་བྱད་མ་གཏོགས་དེང་སང་བཞུགས།
ཞེས་དེབ་ཐེར་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟར་ཐོན་མིས་གཉན་པོ་གསང་བ་་་་
ཞེས་པའི་སྒྲུལ་གྱི་ཁ་བྱས་དེ། དཔང་སྐང་ཕྱག་རྒྱ་བ། མདོ་ཕྱེ་བ་
མ་རྟོག ཅིན་ཏ་མ་རྩའི་གཟུངས། མདོ་ཕྱེ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་གཟུངས་རྣམས་ཐངས་ནས་བསྐྱར། དཔང་སྐང་ཕྱག་རྒྱ་བ་ནི།
བཀའ་འགྲུར་ཕྱེ་དགའི་དཔར་གྱི་ཡ་པོད་གྱི་ཐོག་མར། དཔང་སྐང་
ཕྱག་རྒྱ་བ་ཐོན་མི་སམ་རྟོ་ཤི་འགྲུར། ཞེས་དཀར་ཆག་ན་ཡོད་པ་དེ་
ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐང་བཅན་གྱི་དུས་མ་ཟད། སྤང་དར་དང་བྱི་དར་
སྤངས་གང་འགྲུར་ཐམས་ཅད་ད་ལྷ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཐང་
དར་གྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔང་གིས་བཞགས་སྟེར་དང་། དེ་མིན་དཔེ་རྒྱན་
སྟེར་ནས་མ་རྟོ་ཤི་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་བཀའ་བཟུན་གྱི་དཀར་ཆག་
དག་ན་གསལ་ཡོ། །

དེ་ནས་ཀླུ་པོ་སྤང་བཅན་རང་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་སྟན་སྟེ་
 རིག་པའི་གནས་དང་ཆོས་ལ་བརྩན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་སྤངས་པ་མཛད་
 བས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད། དཔེར་
 བ། བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་ཆེན་མོ་ནམས་དང་། རྒྱགས་རྩེ་ཆེན་
 པོའི་སྤྱབ་ཐབས་ཆ་གའི་རིམ་པ་བརྒྱད། མདོ་སྐར་ལེའུ་སྐམ་ཅུ་ཅ་
 རྒྱག་སྤྱབ་སྐར་ཆེ་ཕྱན་གཉིས། ཆེན་མོ་ལ་དྲག་སྐར་དང་གསུམ་
 སྐར་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཆས། སྤྱི་ཁོག་དབྱག་སྐས་
 ཀྱི་བཤད་འབྲེལ། རྒྱ་ཀ་དང་བསྐྱས་དོན་ནམས། སྤྱབ་ཕྱན་ལ་རྒྱས་
 འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཐོན་མི་སམ་རྟོ་ཏེ་དང་། ལ་རྩ་
 པ་ཨརུ་ཨ་ལོ་ཀས་ཞུས་པ་སྐགས་ཞལ་གདམས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཡོད།
 འདི་དག་མ་རྩེ་བཀའ་འབུམ་དུ་བཞུགས་ལ། རྒྱགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
 མང་པོ་མཛད་པ་ཀླུ་རབས་དེའི་ཐེར་སྐགས་ན་བཞུགས་སོ། །

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་བྱིས་སྒྲིག་གིས། །

ཐོད་ཡུལ་སྤངས་པའི་སྟན་པ་ཀུན་བསལ་ཏེ། །

ཆོས་དང་སྤྱི་ཀྱི་ཀླུ་ཁམས་བདེ་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིག་གནས་དར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཆབ་
 སྤྱི་ཀྱི་བྱ་བའང་དར་ཞིང་རྒྱས་ཏེ། བཀའི་སྒྲན་པོ་སྐམ་བརྒྱ། དེའི་
 ནང་དུ་གཙོ་བོ་འཕྲུལ་སྒྲན་དུག འཕྲུལ་གྱི་གནའ་ཆེན་རིགས་བཟང་

ཡུལ་ བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་ཡུལ་ རྒྱུན་ཡུལ་ དཔལ་མཆན་ཡུལ་ དེ་ནམས་
 གྱི་སྤྱང་དུ་སྦྱིམས་ཡིག་ཡུལ་ བོ་བསྐྱན་པས་བོད་ཀྱི་འཁོས་སྤྱུམ་ཅུ་ཅི་ཡུལ་
 ཅེས་གྲགས་ལ། (འཁོས་ཞེས་པ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ནི།) གཞན་ཡང་མཛད་
 པ་གསུམ། མི་མཛད་པ་གསུམ། བསྟོད་པ་གསུམ། སྤྱད་པ་གསུམ།
 མི་མནར་པ་གསུམ་སྟེ་ཀུལ་སྦྱིམས་བཅོ་ལྔ། ཞེས་པ་ཡང་མཛད།

སྤྱག་མི་གཙོ་དཔེ་སྦྱིམས་གཤིན་སྤྱང་དང་གསོན་སྤྱང་། མ་བྱིན་
 པར་མི་ལེན་པའི་སྦྱིམས་བརྒྱ་འཇལ་དང་བརྒྱད་ཅུ་འཇལ་དང་བརྒྱད་.....
 འཇལ། སྤྱག་པར་མི་གཤམ་པའི་སྦྱིམས་སྤྱད་འཇལ་དང་བྱི་ཆད།
 (བྱི་སྤྱག་གསོས་པའི་ཆད་པ།) རྒྱན་སྤྱང་པའི་སྦྱིམས་སྟེ་སྤྱང་དཔལ་དུ་
 བྱས་ནས་མནར་སྤྱོད་པ། ཆང་ལ་ཆོད་ཟིན་པ་དང་། ཁིང་མི་ལྷག་
 པ། (བྱུན་ཆོལ་མི་བྱེད་པ།) བང་ས་མི་འབྲུ་བ་སྟེ་སྦྱིམས་ཆེན་བདུན་
 དང་། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་ཡུག་གི་སྦྱིམས་གཉིས་བཅས་ཤིང་། དང་
 བོ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱང་པའི་སྤྱང་དུ། མ་ལ་མར་འཛིན་པ།
 བ་ལ་མར་འཛིན་པ། དགེ་སྤྱང་ལ་དགེ་སྤྱང་དུ་འཛིན་པ། བུམ་
 ཟེ་ལ་བུམ་ཟེར་འཛིན་པ། (བུམ་ཟེ་ཞེས་པ་འཕགས་ལྷལ་དུ་རིགས་
 བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཡན་ཏན་ཅན་ལ་
 ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།) རིགས་ཀྱི་ཆུན་རབས་ལ་བཀྱར་བ། དྲིན་དུ་གཞོ་བ་
 གཞན་ལ་ངན་གཡོ་སྤྱང་བ་སྟེ་བཅུ་ཡུག་དང་།